

БЕРЕС ШАМОШІ МАРІАНН, д.е.н, Мішкольцьський ун-т, Угорщина,
декан

ТКАЧОВА Н.П., НТУ «ХПИ», к.е.н, м. Харків, доцент

СВІЦОВА Н.С., студентка, НТУ «ХПИ», Харків

ЕНЕРГЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Проблема енергозбереження досліджується вже досить давно, в Україні прийнята ціла низка нормативно-правових актів, які регулюють питання енергоефективності та енергозбереження. Але за певних причин особливих зрушень стосовно енергозбереження в Україні не прослідковується. Тому звертається увага, перш за все, на управління у сфері енергозбереження, бо саме тут виникає велика кількість різного роду перешкод, які не дозволяють ефективно реалізовувати державну політику стосовно енергозбереження.

Споживання енергоресурсів стрімко зростає – до 2020 року в світі передбачається збільшення споживання електроенергії на 50-100% [6]. За оцінками експертів ЄС за сучасних темпів енергоспоживання запаси нафти будуть вичерпані у 2047 р., газу – у 2068 р., вугілля – у 2140 р., урану – у 2144р., і це без урахування неминучого зростання найближчим часом темпів споживання викопних енергоресурсів. Отже, зростаючі темпи споживання невідновлюваних джерел енергії вимагають вдосконалення системи енергоменеджменту.

Міжнародний досвід показує, що цільова управлінська політика може значно скоротити витрати по впровадженню енергоефективних технологій і підвищити економічну привабливість відновлюваних джерел енергії, створюючи їм позитивний імідж. За оцінками експертів МЕА в Україні не повною мірою використовується потенціал по підвищенню енергоефективності економіки, яка вважається однією з найбільш енерговитратних в Європі. Так, енергоємність Українського ВВП вища порівняно з багатьма на енергоресурси Росією та втриє перевищує середній показник по країнах ЄС. Основним вектором розвитку енергозбереження в Україні є використання відновлюваних джерел енергії. При використанні альтернативних джерел енергії потрібно враховувати особливості їх використання, які регулюються розділом 3 ЗУ «Про альтернативні джерела

енергії». Тобто потрібно брати до уваги порядок експлуатації альтернативних джерел енергії (ст.11), протиаварійний захист та екологічна безпека при використанні альтернативних джерел енергії (ст.12), для того, щоб уникнути зайвих витрат та негативних наслідків неправильного використання альтернативних джерел енергії.

Пропозиції щодо стимулювання впровадження енергоефективних технологій наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 - Стимулювання впровадження енергоефективних технологій

Стимулювання	
Фінансово-економічне	Податкові пільги підприємствам, які впроваджують енергоефективні технології в обсязі, що відповідають об'єму збереження енергетичних фондів
	Гнучка тарифна система мотивації населення для скорочення енерговитрат
	Пільгове кредитування будівництва енергоефективного житла для населення та енергоефективного будівництва в усіх галузях народного господарства
	Стабільність бюджетного фінансування
	Мотивація використання альтернативних джерел живлення для особистого споживання серед населення за рахунок системи пільг та спрощення реєстрації засобів отримання енергії
Законодав	Систематизація положень всіх законів та нормативно-правових актів
	Законодавча підтримка окремих видів джерел енергії
	Гарантування та забезпечення захисту авторських прав для винахідників
	Підвищення відповідальності за зловживання в галузі розподілу коштів на розвиток енергоефективних програм та тендерів
Організаційне	Створення ефективної системи контролю за реалізацією програм
	Удосконалення системи стимулювання за рахунок індивідуалізації підходів за такими параметрами: вид джерела енергії; суб'єкт, що виробляє; суб'єкт, що споживає
	Створення «єдиного вікна» для дозвільної системи та системи реєстрації
	Створення інтегрованої системи інформаційного забезпечення управління системою енергозбереження на рівні держави
	Розповсюдження інформації серед широкого кола населення/виробників про сучасний стан забезпечення енергією, пов'язані з цим екологічні проблеми, державні програми та технологічні можливості у доступній, спрощеній формі
	Чітке визначення функцій міністерств та відомств для спрощення системи регулювання даної галузі і уникнення корупційних схем
	Створення у навчальних закладах гуртків талановитих студентів та сприяння генерації нових ідей для розбудови системи енергозбереження

Новий погляд на енергоменеджмент дозволить якісно реалізувати всі програми та проекти стосовно заощадливого використання енергоресурсів та виробництва енергії за більш екологічно та економічно розумними технологіями.

МАРКОВА Н.С., к.е.н., доцент кафедри УП та ЕП

СУТНІСНІ РИСИ СТАЛОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРАЦІВНИКІВ

В умовах сталого розвитку розширюються права, рівність можливостей та надання свободи вибору людині вести таке життя, яке представляє для них цінність, дозволяє реалізовувати власний потенціал, використовувати доступні природні ресурси. Можливостями виступають: існуюча в країні система освіти й охорони здоров'я, її доступність та якість; розвиненість інститутів сім'ї, підприємництва, що базується на принципах правової та прозорої поведінки суб'єктів господарювання, демократії, захисту прав споживачів тощо. Сьогодення вітчизняних реалій відображається таким чином, що поступовий відхід від сировинного приросту Європи та експортування природних копалин можливий у разі застосування інноваційних технологій тих галузей економіки, які є локомотивами українського виробництва. При цьому підвищення доданої вартості продукції, що виготовляється в країні, з урахуванням інтелектуальної складової науково-освітнього та техніко-технологічного потенціалу, можливий за двома сценаріями: перший полягає в отриманні зарубіжних інвестицій в наукомісткі технології виробництва продукції, що користуватиметься попитом за кордоном, сутність другого вбачається в запровадженні власних розробок власними зусиллями. Причому, як альтернатива, можливий синтез означених сценаріїв із частковим фінансуванням розробок вітчизняних дослідників іноземними інвесторами та їх подальшим впровадженням у життя. Звичайно, перейняття зарубіжного досвіду є найменш тривалим та витратним, але й вимагає проходження адаптаційного періоду, порівняно із циклом створення знання до моменту його запровадження у життя.

Реальною умовою технологічного прориву для України